

25.8.2016

VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN LÄÄKETIETEELLISIN PERUSTEIN VAIKEIKSI JA PITKÄAIKAISIKSI ARVIOITAVISTA SAIRAUKSISTA, JOIDEN LÄÄKEHOIDON KUSTANNUKSISTA SAIRAU SVAKUUTUSLAIN 5 LUVUN 5 §:N 2 MOMENTIN PERUSTEELLA KORVATAAN 65 TAI 100 PROSENTTIA, MUUTTAMINEN

1. Esityksen sisältö ja valmistelu

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelman mukaan lääkekorvauksiin kohdistetaan 150 miljoonan euron säästöt vuodesta 2017 eteenpäin. Sitten hallitus aikaisti osan säästöistä jo vuodelle 2016 (HE 106/2015 vp; HE 128/2015 vp).

Hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain, lääkelain 57 b ja 102 §:n sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 22 ja 23 §:n muuttamisesta tavoitteena on täydentää vuonna 2016 tehtyjä lääkekorvaussäästöjä 134 miljoonalla eurolla siten, että pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmassa vaaditut yhteensä 150 miljoonan euron lääkekorvaussäästöt vuodesta 2017 lukien saavutetaan. Esityksessä ehdotetaan muuan muassa erityiskorvausjärjestelmän tarkistamista siten, että diabeteslääkkeistä muut kuin insuliinivalmisteet siirrettäisiin alempaan erityiskorvausluokkaan. Ehdotus perustuu selvitysmies Heikki Ruskoahon raportissa ”Lääkekorvausjärjestelmän tarkastelua lääkkeiden näkökulmasta vuoden 2017 lääkesäästöihin liittyen” (Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2016:31) esitettyyn ehdotukseen. Hallituksen esityksen mukaan muutos toteutettaisiin muuttamalla valtioneuvoston asetusta lääketieteellisin perustein vaikeiksi ja pitkäaikaisiksi arvioitavista sairauksista, joiden perusteella lääkehoidon kustannuksista korvataan 65 tai 100 prosenttia, (25/2013).

Edellä mainitusta johtuen valtioneuvoston asetusta lääketieteellisin perustein vaikeiksi ja pitkäaikaisiksi arvioitavista sairauksista, joiden perusteella lääkehoidon kustannuksista korvataan 65 tai 100 prosenttia, (25/2013) ehdotetaan muutettavaksi. Asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että diabeteslääkkeistä muut kuin insuliinivalmisteet siirrettäisiin alempaan erityiskorvausluokkaan.

Asetuksen 1 §:ssä säädetään 100 prosentin erityiskorvaukseen oikeuttavista sairauksista ja asetuksen 2 §:ssä 65 prosentin erityiskorvaukseen oikeuttavista sairauksista.

Muutokset toteutettaisiin siten, että asetuksen 1 §:n 3 kohtaan muutetaan korvattavaksi sairaudeksi diabetes, insuliinihoito sekä asetuksen 2 §:ään lisätään uusi kohta, jossa säädetään korvattavaksi sairaudeksi diabetes, muu kuin insuliinihoito. Muutoksen vaikutuksia on arvioitu hallituksen esityksessä.

Asetukseen ehdotetaan tehtäväksi myös teknisiä muutoksia siten, että asetuksen nimikettä selkeytettäisiin sekä tehtäisiin 1 ja 2 pykälien kieliasuun teknisiä korjauksia.

Hallituksen esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä valtiovarainministeriön, Kansaneläkelaitoksen ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean kanssa. Valmistelun kuluessa on kuultu lääkealan toimijoilta, Suomen Potilasliitto ry:ltä ja SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:ltä ehdotuksia säästöjen toteuttamiseen sekä kuultu niitä selvitysmiehen raportista. Asetuksen muuttamista koskeva ehdotus on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen kanssa.

2. Voimaantulo

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

3. Luonnos

Valtioneuvoston asetus lääketieteellisin perustein vaikeiksi ja pitkäaikaisiksi arvioitavista sairauksista, joiden lääkehoidon kustannuksista sairausvakuutuslain 5 luvun 5 §:n 2 momentin perusteella korvataan 65 tai 100 prosenttia, annetun asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä päivänä kuuta 2016

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

muutetaan lääketieteellisin perustein vaikeiksi ja pitkäaikaisiksi arvioitavista sairauksista, joiden lääkehoidon kustannuksista sairausvakuutuslain 5 luvun 5 §:n 2 momentin perusteella korvataan 65 tai 100 prosenttia, annetun valtioneuvoston asetuksen (25/2013) nimike, 1 § ja 2 § seuraavasti:

Valtioneuvoston asetus vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien lääkehoidon kustannusten korvaamisesta

1 §

Läketieteellisin perustein vaikeiksi ja pitkäaikaisiksi arvioitavia sairauksia, joiden hoidossa tarvittavasta vaikutustavaltaan korvaavasta tai korjaavasta välttämättömästä lääkkeestä korvataan sairausvakuutuslain 5 luvun 5 §:n 2 momentissa säädetyn lääkekohtaisen omavastuun ylittävältä osalta 100 prosenttia sairausvakuutuslain 5 luvun 9 §:n 1–3 momentissa tarkoitetusta korvauksen perusteesta ovat:

- 1) aivolisäkkeen etulohkon vajaatoiminta;
- 2) vesitystauti;
- 3) *diabetes, insuliinihoito*;
- 4) kilpirauhasen vajaatoiminta;
- 5) lisämunuaisten kuorikerroksen vajaatoiminta;
- 6) lisäkilpirauhasten vajaatoiminta;
- 7) pernisiöosi anemia ja muut B12-vitamiinin imeytymishäiriöt;
- 8) myasthenia gravis;
- 9) MS-tauti;
- 10) parkinsonin tauti ja siihen verrattavat liikehäiriöt;

- 11) epilepsia ja siihen verrattavat kouristustilat;
- 12) vaikeat psykoosit ja muut vaikeat mielenterveyden häiriöt;
- 13) älyllisesti kehitysvammaisilla esiintyvät käyttäytymisen häiriöt;
- 14) glaukooma;
- 15) rintasyöpä;
- 16) eturauhassyöpä;
- 17) leukemiat, muut pahanlaatuiset veri- ja luuydintaudit sekä pahanlaatuiset imukudokset;
- 18) trigeminus- tai glossofaryngikusneuralgia;
- 19) gammaglobuliinin puutostila;
- 20) sukurauhasten vaikea vajaatoiminta;
- 21) aplastinen anemia;
- 22) D-vitamiinin krooniset aineenvaihduntahäiriöt;
- 23) synnynnäiset aineenvaihduntahäiriöt;
- 24) krooniset hyytymishäiriöt;
- 25) elinsiirron tai kudossiirron jälkitila;
- 26) gynekologiset syövät;
- 27) itsenäinen verihiutaleiden tai granulosityttien niukkuus;
- 28) pahanlaatuiset kasvaimet, joita ei ole edellä erikseen mainittu;
- 29) sarkoidoosi;
- 30) vaikea haiman krooninen vajaatoiminta;
- 31) yleinen erythrodermia;
- 32) rakkoihottuma;
- 33) dialyysihoidon edellyttävä uremia;
- 34) munuaisen vajaatoimintaan liittyvä vaikea anemia.

2 §

Lääketieteellisin perustein vaikeiksi ja pitkäaikaisiksi arvioitavia sairauksia, joiden hoidossa tarvittavasta välttämättömästä lääkkeestä korvataan 65 prosenttia sairausvakuutuslain 5 luvun 9 §:n 1–3 momentissa tarkoitetusta korvauksen perusteesta, ovat:

- 1) krooninen sydämen vajaatoiminta;
- 2) hajapesäkkeiset sidekudostaudit, reumaattiset niveltulehdukset ja niihin verrattavat tilat;
- 3) krooninen keuhkoastma ja sitä läheisesti muistuttavat krooniset obstruktiiviset keuhkosairaudet;
- 4) krooninen verenpainetauti;
- 5) krooninen sepelvaltimotauti;
- 6) krooniset sydämen rytmihäiriöt;
- 7) haavainen paksusuolentulehdus ja Crohnin tauti;
- 8) periytyvät rasva-aineenvaihdunnan vaikea-asteiset häiriöt (familiaalinen hyperkolesterolemia ja tyyppi III dyslipoproteinemia) ;
- 9) kihti;
- 10) krooniseen sepelvaltimotautiin liittyvä rasva-aineenvaihdunnan häiriö;
- 11) vaikea ja pitkäaikainen narkolepsia;
- 12) *diabetes, muu kuin insuliinihoito.*

